

Fosfaatproblematiek / excretienormen / kringlooplandbouw
en **de gevolgen voor de zeldzame dubbeldoelrassen**

M.b.t. de voorgenomen wijzigingen in de mestregelgeving per 1-1-2020 vragen wij uw welwillende aandacht voor het volgende:

* **aanpassing van de excretienormen t.a.v. verschillende productieniveaus** is een terechte zaak. Het doet recht aan de verschillen in productieniveaus.

Zeker m.b.t. extreem hoge melkgiften (veelal op bedrijven met een hoge intensiteit aan melkvee t.o.v. de beschikbare grond) dient mee te tellen dat daarvoor veel externe input van buiten het bedrijf en waarschijnlijk van buiten Europa nodig is (hetgeen extra CO₂-uitstoot genereert).

Lage melkproducties worden veelal onder (zeer) extensieve omstandigheden gerealiseerd. Er is op deze bedrijven veelal heel weinig (soms helemaal geen) externe input en zijn om die reden (aanzienlijk) milieuvriendelijk(er). Dit type bedrijf past helemaal in de kringlooplandbouw zoals minister Schouten dat in haar landbouwvisie genoemd heeft.

Lage producties worden veelal gerealiseerd op minder goede landbouw- c.q. natuurgronden

> *bij de uitwerking **mag het niet gebeuren** dat bedrijven met een hoge gemiddelde melkproductie extra rechten gaan opeisen ten koste van bedrijven met een lage gemiddelde melkproductie (er mag niet getornd worden aan de rechten die bedrijven reeds ontvangen c.q. gekocht hebben).*

We willen hierbij wel de aantekening maken dat nader onderzoek nodig is om deze (omgerekende) tabelwaarden te onderbouwen. Wij hebben de indruk dat met name op rantsoenen met veel tot uitsluitende gras/graskuil de efficiëntie van de originele (nu ondertussen zeldzame) runderrassen aanzienlijk hoger is dan van de Holsteinkoeien. In dat geval worden de zeldzame rassen/originele NL rassen benadeeld. Wij pleiten daarom ook voor rantsoen-efficiëntie onderzoek op rantsoenen met veel tot uitsluitend gras/graskuil.

* **aanpassing van code 120 voor het afmesten** (overzetten van melk- naar vleesstatus) pas na 365 dagen (1 jaar) is een zeer slecht en zeer onterecht voorstel. Er kunnen zeer diverse redenen zijn om dieren te (moeten) omzetten qua status, zoals bijvoorbeeld: tegenvallende melkproductie, niet drachtig kunnen krijgen. Door de voorgestelde maatregel wordt de ruimte in diversiteit qua bedrijfsvoering in de veehouderij te zeer beperkt. Bedrijven zullen nog meer gaan specialiseren op eenzijdig melk produceren. Zeker als de kringlooplandbouw 'het systeem' wordt is flexibiliteit in bedrijfsvoering, en dus ook van statuswisseling qua code per rund, van groot belang om te kunnen optimaliseren; lees: beter benutten van het eigen (ruw)voer met daarmee weer in link naar de kringlooplandbouw.

> *Het voorstel om pas na 1 jr te kunnen wisselen lijkt op een 'strafmaatregel', omdat de keuze om een melkkoe de vleesstatus te geven veelal gebaseerd is op diergezondheidsgronden (ziekte / herstel van ziekte als onderliggende reden). De keuze is vrijwel altijd een praktische oplossing, en is goed passend in het concept van kringlooplandbouw.*

* als **schatbewaarders** van de authentieke en inmiddels (zeer) zeldzame Nederlandse rundveerassen pleiten wij voor een bijzondere status voor dieren van deze rundveerassen. Daarbij dient er met name ook specifieke regelgeving te zijn voor de 'dubbeldoel'-status en -functie van deze rassen. **Dubbeldoel** wil zeggen 'melk- en vlees in één dier'. Juist bij deze rassen is het flexibel kunnen omzetten qua status, zoals bovenvermeld, van wezenlijk belang. Hiermee valt of staat een deel van het bestaansrecht van deze rassen.

Ter aanvulling vragen wij uw welwillende aandacht voor onderstaande punten:

> *Koester de status van de zeldzame Nederlandse rundveerassen (=>gevlagd in het Paraplubestand en*

daarmee duidelijk onderscheidend en te traceren = 'gevlagde dieren') en codeer 'dubbeldoel' en 'zeldzaam ras' apart;

- > *Beperk de waardering van de status van de zeldzame Nederlandse rundveerassen niet uitsluitend tot de toegezegde premie, zoals onderhandeld door de SZH (Stichting Zeldzame Huisdierrassen), maar ook als hiervoor aangegeven en toekomstige regelingen waar dit onderscheid noodzakelijk is;*
- > *Waardeer de status van de zeldzame Nederlandse rundveerassen ook in het kader van de biodiversiteit (er is namelijk een duidelijk **genetisch** onderscheid van andere rassen);*
- > *Creëer voor dieren van de zeldzame Nederlandse rundveerassen de mogelijkheid om van status 'zoogkoe' (op een bedrijf met fosfaatrechten) omgezet te kunnen worden naar 'melkkoe' (op een bedrijf met fosfaatrechten). Uitwisselingsmogelijkheden tussen bedrijven zijn voor de zeldzame rassen van groot belang, met name als bedrijven in het kader van de kringlooplandbouw c.q. overgang naar biologische landbouw op zoek gaan naar een ander type koe (lees: een sobere 'dubbeldoel koe van zeldzaam ras'). Daarnaast leidt de huidige wijze van onderscheid tussen melkvee en zoogkoe in feite tot een tweedeling in de kleine raspopulaties, wat uit oogpunt van inteelt zeer ongewenst is.*
- > *Pas de inrekening van jongvee van de zeldzame Nederlandse rundveerassen aan aan het bedrijfsniveau qua melkproductie. Want: hoe hoger het melkproductieniveau, des te intensiever / met een duidelijk hogere voeropname is de opfok van het jongvee. Koppeling van het jongvee aan het melkproductieniveau van het bedrijf is in feite niet minder dan reëel en logisch (het is onbegrijpelijk dat dit tot op heden nog niet het geval is)(de gedachte dat de jongveeopfok voor elk bedrijf hetzelfde is, is een zeer onjuiste redenering);*
- > *Pas de voorgenomen wijziging van inrekening van jongvee van de zeldzame Nederlandse rundveerassen vanaf 2.00 jaar aan naar enkele maanden later, bijvoorbeeld 2.06 jaar. Bij een extensieve(re) opfok heeft jongvee iets meer tijd nodig om volgroeid te zijn. In de praktijk kalven deze dieren ook op een latere leeftijd af, zo sluit je weer aan bij de praktijk. Hier voelt 2.00 jaar ook als een strafmaatregel in plaats van een praktische aanpak.*
- > *Aanpassing van de inrekening/status van jong gekalfde dieren (< 2.00 jaar) van de zeldzame Nederlandse rundveerassen is wenselijk. Gekalfde (soms per abuis nog erg) jonge dieren krijgen nu na afkalven direct de status melk- / zoogkoe, terwijl ze nog niet volwassen zijn en nog niet als volwaardige koe mee zouden moeten wegen.*

Wij zijn graag bereid om op locatie van een bedrijf deze praktische zaken toe te lichten.

Wij nodigen u daarvoor graag uit.